

Рат на Балкану

— Наши извјештаји —

Књаз Петар у инспекцији

(Обилажење трупа Вукотићев пут)

Коплик, 10. новембра. — Заступник Њ. Краљ. В. Престолонашљедника, Њ. Краљ. В. Књаз Петар, командант зетске бригаде, данас од десет сати прије подне, па до 7 сати по подне, био је у инспекцији трупа. Нарочиту је пажњу обраћао трупама источног одреда, распитујући свакога војника о његовим потребама; особито пажњу обраћао је Књаз на вршење дужности како појединца, тако и масе, напомињући стално да је свих нас света дужност и да сваки треба да буде потпуно приправан да одмах пође онамо куда буде воља Краља Господара. Присуство члана Узвишеног Дома изазвало је код трупа неописану радост и весеље, а узвишцима: „Живио“, није било краја. Кад се Књаз Петар приближио турским позицијама на Барданову, Турци су осули топовску палбу на њега и његову пратњу, али без икаквих последица. — Генерал Вукотић данас је отишао на Ријеку, одакле се његов повратак очекује сјутра.

Братске српске војске

(Поступање српске и наше војске)

Медова, 10. новембра. — Јучер су пошле предстраже братске српске војске к Драчу и синоћ су наишле на обалама ријеке Мата на отпор турских трупа, које су одмах савладале. Данас крећу остале трупе. За кратко вријеме сигурно се рачуна да ће Драч бити у њиховим рукама. Предстраже наших трупа допрле су до Какаричке Горе и велики дио од ње заузеле. Убрзо ће стићи и остале војске деснокриле колоне приморског одреда.

Турци и наше предстраже

(Напад на предстраже зетског одреда)

Груда, 11. новембра. — Око 7 часова синоћ турско десно крило напало је пушчаном и топовском палбом из опкопа око Кира на наше крајње предстраже према Голему у намјери да овима омету квалитетно шпанчево и да их потисну са позиције. Чим је с турске стране отпочела канонада, Књаз Петар је већ био на положају и предузео мјере предострожности. С наше је стране Турцима одговорано пушчаном и топовском ватром, која је скоро престала, док су Турци остали у пушкарњу до синоћи. Пошљедица није било.

Краљ у логору

(Краљ обилази војску пред Скадром)

Груда, 11. новембра. — Његово Величанство Краљ, праћен бугарским послаником др. Н. Колушевом и генералима Митром Мартиновићем и Јанком Вукотићем, пришло је данас овде у 1 сат по подне. У логору наше војске бавио се само један сат и онда се с пратњом повратио на Ријеку.

Котор за браћу

(Нарастосе шпанци борбама балканског савеза)

Котор, 11. новембра. — Данас је одржан свечани нарастос за погинулу браћу. На парастосу је слу-

жио владика Боберић, који је држао родољубиви говор. Присуствовало је велико мноштво народа обих вјероисповијести, Срби и Хрвати.

Биоградски Пресбирео

Срби и Миридити

(Изјава миридитског првака)

Скопље, 9. новембра. — Српска војска, која је ишла према Јадранском Мору код Миридита, чувеног католичког племена, није наишла ни на какав отпор. Првак њихов Марко Коле изјавио је српском команданту да ће Миридити радо прићи у српски режим, у коме они гледају ослобођење хришћана од некрста. Њима су, вели, са разних страна до сада обећавали ослобођење, али српска је војска прва донијела слободу и они, Миридити, радо примају слободу из њезиних руку и трудиће се да својом одапошћу заслуже лијепо понашање, које је имала до сада прама њима српска војска. Овај Марко Коле тврди, да ће сви Миридити заложити да се учврсти српски режим.

Срби и Турци код Лерина

(Грци предузели освајање Лерина)

Биоград, 9. новембра. — Данљено је, да је једино организовано одјељење турске војске разбијено код Битоља, које се успјело у каквом таквом реду повући и кренуло је према Лерину. Турци су овдје имали 7 до 10 батаљона, 10 топова и један одред коњице. Наша коњица стигла је ту војску, код села Мидидили на пола пута до Лерина и након кратке борбе разбила их тако, да су Турци оставили топове и муницију, а побацили пушке и разбјежали се на све стране. Разбив ове Турке, одред наше коњице, дошао је прекосноћ у Лерин. Тек јучер у јутро стигле су прве извиднице грчких трупа у Лерин, а послвије и грчка војска, која је била пошла из Солуна са четири дивизије и задржала се код Водена. Гро српских трупа кампирао је изван Лерина и уступно варош на молбу грчке команде грчким трупама, које су доцкан стигле за битку код Битоља. Наше трупе чисте и даље просторије према грчкој граници.

Турци у Битољу

(Кувачицки турске војске и старјешина)

Биоград, 9. новембра. — Она нестемарност турских официра, која се показала код Куманова и Скопља избила је још увећаној мјери код Битоља. Без икаквог обзира на јединице, официри су попуштали своје чете и бјежали на све стране. Чак и највиши команданти су измицали само чим су осјетили да су трупе постале мање опрезне. Тако је на три дана прије звршетка битке умакао Риза паша, а за тим одмах Кара Саид. За Фети пашу прилике се, да се убио, али ипак трагови да се сакрио пред њега. Са то Цетињског паша умакао је у шпанчевој које су непроходне.

Срби заузели Ресан

(Српска војска код Дебра)

Биоград, 9. новембра. — Наше трупе моравске дивизије другог позива заузеле су јучер Ресан и ту ће неко вријеме кампирати, да се одморе од ванредних напора. Моравска летећа бригада под потпуковником Миловановићем очистила је цио крај око Крушева све до Дебра. Мора се исправити вијест неких листова као да је већ раније било битке код Дебра са Мехмед пашом тетовским, јер то није исправно. Наше трупе су тек сада дошле код Дебра.

Срби у Призрену

(Срби према другим народностима)

Биоград, 9. новембра. — У Призрену командант армије честитао је свим угледнијим муслиманима барјам, што је учинило необичан утисак на све муслимане. Гркомани у Призрену, који су се све до сада држали одијељено од Срба, сад су се сасвијем приљубили са Србима, па је гркомански свештеник сада први пут сам умолно Србе да заједно с њима у цркви служи благодарјење за успјех српске војске. У Пришину велико одушевљење и слава на вијест да су српске чете избиле на Јадранско Море.

Српска војска у Пешу

(Ратни плућ у Пешу)

Биоград, 9. новембра. — Према извјештају команданта драинске дивизије, (трећа армија), код заузимања Пеша пало је од Срба 11 рањених и 8 мртвих. Турци знатно више. Заробљено је Турака: 850 војника, 103 пододимира, 13 официра. Захваћено је: 2 крупнога топа, 2500 пушака, застава и муниција. Једно одјељење српске војске ушло је у Синђин.

Повратак краља Петра

(Краљ Петар у Биограду)

Биоград, 9. новембра. — Према званичном обавјештењу, долази Краљ у Биоград сјутра, у суботу, у 10 сати и 50 минута прије подне. те ће бити веома свечано дочекан. Биоград ће се искитити заставама. Са станице одвешће се краљ у цркву, па у двор.

Срби свете Грке

(У Битољу повратили Срби грчке топове)

Биоград, 11. новембра. — Према једној поштомској летици посланој први пут из Битоља, на цијелој територији од Велеса до Битоља, одакле у правцу ка Лерину и Охриду сав је крај сасвијем очишћен од Турака, а становништво дочекује и прима српску ослободилачку војску ријетким одушевљењем, завесно жртвама, које је војска допринијела, беспрекидно се чују поклици Србији и српској војсци. Глас о српској војсци разнио се по цијелој европској Турској. И разбијене турске чете прије битке битовске морале су команданти пошва заклету на вјерност, јер су изрицкивале да ће се борити против ма кога што се против српске војске. Нарочито јакосте борили се Турци четри дана уначки све до коначног пораза. Нашој војсци прилике састали из далеких села, а у Пришину све жете његају равнине, даривајући осим хране

и одјела и обуће. Трећег дана битовске битке цио Пришину слагао се у цркве молећи за побједу Срба. У Битољу највише су занесени Грци, који су били погруштени након неуспјеха једнога дијела грчке војске код Бањине и Лерина, гдје су Грци изгубили 12 топова, који су Турци триумфално довели у Битољ, манифестујући, и које су употребили на позицијама. Сви они топови сада заплићени су од српских чета; узела их на јурин српска пјешадина.

Смрт Фети паше

(Вијести о смрти Фети паше објављиване)

Биоград, 11. новембра. — Позитивно је сада утврђено да је Фети паша погинуо у борби код Ресна, гдје је његово одјељење дошла и разбила српска војска. Сахрањен је с почастима које припадају генералу. Фети паша, који је био командант седмог корпуса у Скопљу, што је потучен првог дана борбе кумановске, покушао је организовати отпор у Скопљу, али је принуђен био од ушлапене војске повући се у Битољ.

Вијести из Скопља

(Прослава Бајрама, Полазак Краља Петра за Биоград)

Биоград, 11. новембра. — У Скопљу прослављен је муслимански бајрам свечано. Представници власти су честитали Турцима, а њихове муфтије позвали су муслимане да буду вјерни поданици краља Србије. Јучер у 5 и по сати послвије подне испраћен је свечано уз велике манифестације Краљ Петар из Скопља, одакле је праћен предсједником Скупштине, отпутовао у Биоград.

И Охрид заузет

(Побједоносна српска војска заузела и Охрид)

Биоград, 11. новембра. — Данас је заузет Охрид.

Благодарјење у Призрену

(У част изласка српске војске на море)

Биоград, 11. новембра. — Јучер на дан Архангела Михаила, крсног имена цара Душана, у великој цркви у Призрену било је благодарјење и црква је била препуна свијета. Благодарјење је било у част тога што је српска војска изашла на Јадранско Море. На служби су били командант Јанковић са штабом. Топови су са Душанова града груквали, а цио дан трајало је парано весеље.

Повратак Краља Петра

(Свечани дочек краља Петра у Биограду)

Биоград, 11. новембра. — Данас у 10 и 50 минута подне допутовао је Краљ из Скопља. Цијела варош исквићена је заставама, а улице са станице до двора стандардима са српским, бугарским и грчким заставама. По улицама су подицнуте триумфалне канџе са панцима свију већих ослободних вароши и сликама старих престолнина, царева и лунака. Одраниа маса свијета поређала се уличима у шпандиру од станице до двора. Краљ је на станици праћен великим свогру вочасно чете, пошљедице је за прилику изашли и прилике. Нарочито у државној униформи пошљедице се састали из далеких села, а у Пришину све жете његају равнине, даривајући осим хране

општине Давидовић, на коју је одговорио Краљ. Оба говора била су прекидана честим поклицима: Живи Краљ, живи српска војска. После отпјевање химне, за које се врјеме Краљ поздравно са представницима разних депутација, био је Краљ са министром Пашћем у колу и одвезао се до Вознесењске цркве, поздрављан српним клицањем големих маса свијета и обласан свијетом црквићем. Пошто се помолио у цркви, одвезао се у Двор, опет поздрављен бурним клицањем и обласанаван црквићем, бацањем са балкона и прозора. Пред Двором настављене су дуго манифестације, на се Краљ појавио са принцесом и принцем Павлом и Пашћем неколико пута на балкону и прозору, захваљујући се. Краљ се налази у најповољнијем здрављу. Вечерас је била мумификација главних улица око Двора и велика грађанска бакљада, коју су носили наши најугледнији грађани и испред општинског суда главним улицама пред Двор, где је Краљ поздрављен свечаном бесједом, на коју је топло одговорио. Пјевачка друштва пјевају химну, бакљада се враћа погом пред општину. Гирланде од сјајлица и транспаренти увјешавају призор, коме судједале црвела варош и у свим слојевима ближе и даље околине. Одушевљењу варошници у свим слојевима ванредно.

Српски рањеници

(Пренос рањеника са Призрена, Битоља и Једрена у Биоград)

Биоград, 11. новембра. — Јуче по подне стигло је 40 тешко рањених са Призрена, а ноћас у два воза 861 рањених са Битоља и један дио са Једрена.

Краљ Петар у Биограду

(Поздрав председника општине и отпоздрав Краља)

Биоград, 11. новембра. — Председник општине биоградске Љуба Давидовић поздравно је данас испред станице Краља Петра говором, у коме је казао да је Биоград гордо што је престоница Његовога Величанства; поменуо је све ослобођене крајеве и вароши, све радо принесене жртве, заслуге војске и престолонашљедника, наде у срећну будућност Србије и српског племена, којег ће у ојачаној Србији наћи помоћ у рјешавању културних питања; на је наставио: Прелетио си много даље путем, којим је Твој дјед Карађорђе пошао, за непуних мјесец дана са својим вјерним савезницима. Рупно си једну царевину у један мах као икоји владалац српски. Краљ је одговорио шљеделим говором: Хвала вам од срца, драги Биограђани, изјавама љубави према моме Дому, што ме је јако потресло. Кад сам се прије кратког времена растао од вас пошао сам својој драгој војсци на бојиште са вјером у Бога и у наше јунаштво. Бог је био милостив, а синови данашње Србије показали су да ми у чему не уступају својим славним дједовима. Небројни примјери сјајних ратничких врлина, самопрежорјевања, презирања опасности и смрти у свих без разлике, од редова до генерала, силан су доказ снаге којом Србија располаже. Наша узданица, како смо је с правом назвали, образ нам је освјетлила и одијела на јурини у непрекидном триумфу срчано и весело заставу своју у старе српске земље. Немањачки бијели брао раширио је своју снажну крила данас над Скопцем и Призреном, над Сјеницом, Цинаром, Призреном и Битољем, над Приштином и о-свешеним Косовом. Јако напакена раја гледа у том светом знамењу зачетак нових срећних дана, које јој носе браћа из Шумадаје,

Сва Србија као једна душа подијела је велике жртве, али их је она радо приносила, знајући зашто их приноси. Из крви наше дјече, проливане по пољима и горама Старе Србије и Македоније, Тракије и Приморја, нићи ће нови бујан живот. Ребље ће отворити врата просвјети. За све то неизмјерно благо дужни смо захвалити српској војсци, која је своју дужност у Балканском савезу честито извршила. Живи српски народ и његова дична војска!

Петроградски „Вјесник“

Вјести из Цариграда

(Делегати за преговоре. Страни мриари. Са бојног поља)

Цариград, 9. новембра. — Изет паша и Чабар бег наименовани су да воде преговоре са генералом Савовом о условима примирја и отпутовали су у главни квартал на Чаталицу, где ће данас бити прва конференција. Трећи изасланик Осман Низам паша отпутоваће сутра. Амбасадори су одбили молбу портину да мрнарне повуку на бродове. — Назим паша делегација: Данас није било озбиљног боја. Бугари нијесу нападали. Непријатељ је напустио положаје пред турским утврђењима и повукао се 7 километара, оставивши у шанчевима много рањених и убијених, као и муниције.

Грчки успјеси

(Спасен контраторпиљер. Операције грчке војске)

Атина, 9. новембра. — Грци су извукли контраторпиљер турски „Атанија“, којег су Турци утопили у превеском заливу. — Диадок телеграфира 7. ов. м: Грчка армија наступајући пут Гарлицева и Кирлидербене расјерала је турске трупе; живице Забродани и Флорина заузеле су. 3000 Грца који су утекли из Битоља проишли су крај Флорине. Грци су оставили мунитије. — Вјест, да Бекир бег нападао је Грцима звану је потврђена.

Битка код Битоља

(Престолонашљедник Александар у Битољу. Успјеси српски)

Биоград, 9. новембра. — Престолонашљедник Александар на челу српске војске ушао је свечано у Битољ, где га је народ одушевљено поздрављао. — Битка код Битоља трајала је четири дана. Турски губитци 20.000, српски 800 мртвих и рањених. Дринска дивизија отела 37 топова.

Злостављање хришћана

(Захтев Поенкаров)

Париз, 9. новембра. — Поенкаре је тражио од Турске да спречи злостављање хришћана на истоку, иначе ће Француској, која је његова заштитница, одговарати Турска.

Срби у Љешу

(Бродови грчки са српском храном)

Скопље, 9. новембра. — Српске трупе, које су присијеле у Љеш, нашле су тамо грчке бродове, који су их очекивали са храном.

Преговори за примирје

(Турска хоће да буде спешно потучена)

Цариград, 9. новембра. — Званично је Отоманска Агенција овлашћена да изјави да је Генов упутио Портни документе односно услова примирја. Министарски Савјет је ријешно да су неусвојени. Генералисим је одређио да преговара и да утврди са ратујућим странкама услове, на да их спроведе Портни. Генералисим је изричито да свакако продужи војне операције докле разложни услови буду постављени. Командант „Хамидије“ телеграфира према ратницима батерије, да су 2 бугарска торпиљера потопљена са артиљеријским огњем, а трећи је оштећен. — Делегати се јучер нијесу састајали. Борба се данас продужује.

Руси за ратнике

(Прилози у корист Балканских Словена)

Москва, 9. новембра. — Купљење прилога, организовано од стране берзе у корист Балканских Славена, добијело је 30.000 рубаља.

Држање Турске

(Турска ће изазвати продужење рата)

Цариград, 9. новембра. — Турци постају непопустљиви, те ће тижем отежати примирје. Они мисле да је бугарска војска изнурена и неспособна за напредовање, али влада је више помишљива, док се војнички кругови противе мирном свршетку, држећи да се ситуација промијенила у корист отоманске војске. — Помоћи из Смирне од 4 корпуса у броју од 65.000 бајонета почели су овдје стизати од прије десет дана. — Анатолиске железнице прекинуле су сваки превоз ради преноса помоћних трупа. Један пароброд искрцао је јучер 60 сандука муниције, као и 100 топова. Друга се линија одбране изводи између Сан-Стефана и Мисина Киатане. Овом ће линијом командовати Фуад-паша. — Турци су се делегати данас састали у селу Чаталице са бугарским да утврде термине примирја. Велике потешкоће биће у обилежију демаркационе линије. Турци су ријешни да не даду Једрени, и траже да се Бугари повуку до Кир-килиса. Неће да даду такође Скадар и желе да граница буде почевши од залива Евроса у Јејејском Мору, па ријеком Марицом до Једрене, обухватајући ту варош пут Киркилиса и да заврши у Мидији на Црном Мору. Бугари траже моћи то усвојити, јер траже границу Бујукшекеме-Халедже-Деркос, и да се турска војска повуче до наведених граница. Заузеле Битоља и капитулација 40.000 војника није пронашла велики успех, пошто је највеће интересовање о Чаталици. Власти изазвају да се пита не зна о капитулацији Битоља.

Успјеси српске војске

(Напредовање српских трупа)

Биоград, 10. новембра. — Српске трупе на путу к Јадранском Мору биле су пријатељски дочекане од стране Миридита, њихов вођа Марк Јол изјавио је, да су Миридити готови, да подрже српску управу. — Турске трупе у току битке код Битоља, а такођер код Куманова и Скопља показале су огромну деморализацију, а особито официрски кор. Команданти су одлазили посебнице, а остали официри одмах иза прве недаће, напуштајући своје трупе. Ни мало већу храброст нијесу показали ни команданти корпуса Риза паша, Кара Саид паша, који су утекли на три дана прије битке. Говори се, да се Фети паша убио, али је могуће да је утекао. Само се Давид паша повукао с војском у планине, где ће му тешко бити створити пролаз, пошто је мјесто непролазно. — Одјељење прве армије заузело је Ресну. — Српска коњица потукла је код Метфалиба турски одред, који је послје битолског пораза утекао на југ. — Срби су посјели Флорину, где је сутрадан присијела грчка патрола. — Шеф дринске дивизије телеграфира: да је заузео Љеш, заробио 850 војника, 103 под-официра и 43 официра, два топа корпура, 2500 пушчара, заставе, много хране и муниције.

Грци на Мителени

(Капитулација пред грчком ескадром)

Атина, 10. новембра. — Јуче у јутро се грчка ескадра усидрила

пред Мителеном Леабос, тражећи да гарнизон капитулира. Евронски консули и вајне затражише рок, да би се избјегло проливање крви а управо да би се турски гарнизон, који се није хтио предати, могао повући у дубину острва. Послије истеченог рока, Грци се искрцаше и истаконне грчку заставу, гонећи Турке. Ескадра се вратила у Лемнос.

Турски малери

(Турска страда и на мору и на суву)

Софија, 10. новембра. — Прошле ноћи 4 бугарска торпиљера спазине на 40 миља од Варне крстарицу „Хамидије“, бацањем торпиља иста је повријеђена и с ње се спазио знак, којом тражи помоћ од једне друге крстарице, која је пуцала на торпиљере; затим су се крстарице удаљиле.

„Мир“ сазнаје да су Турци код Једрена покушали нов излаз с тим да освоје тврђаву Карталтет, али су били сузбијени изгубивши 350 војника.

Преговори и хапшења

(Преговори закључени. Нова хапшења)

Цариград, 10. новембра. — И поред процесених гласова, преговори су већ закључени. — Данас је било нових хапшења, међу којима су бивши министри: Шалаџиџан, Наспахмедин и Харипдила.

Бугарски делегати

(С Турцима ће преговарати Савов, Данев и шеф штаба)

Софија, 10. новембра. — Осим Савова наименовани су за изасланике у преговорима о миру Данев и шеф главног штаба.

Око Једрана

(Турци опет потучени. Бомбардовање. Стање у Једрену. Бугарски делегати)

Софија, 10. новембра. — У три сата у јутро два турска батаљона напали су два дијела бугарских позиција на линији код Чаталице, али бијаху потучени, те се морадоше повући са осјетним губитцима. Прекојучерашње цијеле ноћи и данас цио дан Турци бомбардирају бугарске ошконе. Чује се, да је у Једрену гарнизон у очајаном стању. Хране већ нестаје; солдати добијају по комад хљеба за 3 дана; болнице и приватне куће препуњене су рањеницима.

Бугарски делегати су стигли вечерас у Чаталицу. Командант 6. дивизије донесен је јуче у Лазарет. Доктори констатују да је рана проузрокована зрном дум-дум.

Вјести из Софије

(Делегати Балканских држава. Заузет Малгаре-Дедеаџ. Око Једрена. Војска око Чаталице)

Софија, 11. новембра. — Осим главног команданта Савова наименовани су за бугарске делегате у циљу преговора мира: председник Собрања Данев и шеф генералног штаба Титчев. Грчки је пуновластни делегат Панис, војни агентат при бугарској војсци. Србију и Црну Гору заступа Бугарска. — Бугари су заузели Малгаре и Дедеаџ. — „Мир“ јавља да је гарнизон Једренски проба огенерални испад, али је био одбијен са великом турским губитцима. — Бугарске, грчке и македонске трупе добиће су наредбу да марширају ка Чаталици.

Афера консула Прохаске

(Паровити изасланици путују за Призрен)

Бисград, 11. новембра. — Аустриски делегат Едл, као и српски делегат Ракоћ, отпутовали су за Призрен.

Вјести из Цариграда

Цариград, 11. новембра. — Саставак делегата мира био је без успјеха. Према диспозитиву, изјавио мира повећају се. Врло мали кругови увиђају обилежије устр-турских.

Бугарски торпедери учинили су велики отвор на крстарици Хамидије. Која је познати у помоћ један реморкер. — Турски транспорт послан је у Костанцу да укрца коње и коњанике. — Принц Абдул Медид, султанов брат од стрица, кандидат је евентуални на арбански престо. — Чује се, да је Немачка позајмила 2 милиона лира, као гаранцију за државну благајну.

Аустрија и Балкан

(Државне Аустрије према балканским државама)

Беч, 11. новембра. — „Fremdenblatt“ је мишљења да Аустрија мора заштитити своју трговину, те да не страда не само од садашњих него и од будућих граница. Балканске државе морају сачувати трговачки пут к Солуну и пут Ливана слободан. Аустрија се не противи излазу на Јадранско Море све докле се не буде тинало територијалних анексија. „Кореспондент Виро“ демантује вијести да су аустријски ратни бродови у Драчу, гдје се налази само пароброд „Вурмбрант“, који је ту да прими аустријске поданике у евентуалним потребама.

Вијести из Цариграда

(Повратак „Хамидије“. Око Деркоса. Бојени. Колера. Распуштени редови. Разне вијести)

Цариград, 11. новембра. — Крстарицу „Хамидије“ довели су из Црног Мора два реморкера и ушла је у докове Златног Рога. Јако је општењена, катарка јој је слоњена гранатом, а предњи дво торпедом; могла се држати на води једино због привремене закрпе. Ушла је у Златан Рог са пробијеним панциром изнад линије воде. Неколико комада панцира бијаху разбијени од стреса, јер је само њено гађање артиљерије било за њу претешко. — Отоманске трупе фортификарају село Јенукени — 8 километара источно од Деркоса, као тачку отпора у случају од евентуалног повлачења. Јучер је било читави дан живо препуцавање око Деркоског Језера. Непрестана чаркања без озбиљних напада. Топовска палба управљена је к централним позицијама, али су резултати непознати. Данас је свемирно на страни Деркоса. — Рањени генерал Махмуд Муктар каже да су Бугари од почетка боја у Чаталици правили извиднице без озбиљних напада, а њихово повлачење је само лукавост да би извлачили Турке из фортификације, али је до сад та лукавост остала без успјеха. Од јучер се непрестано чују гласови да битка траје на лијевој европској бријегу дарданелског мореуза. Грци, Срби и Бугари заједно нападају на Галипоље. Колера продужава да пустоши град. Градско вијеће признаје свега 4891 случаја до сада, од којих су 214 смртни, а 268 још се лијече заједно са бјегунцима, неучајунавајући ту велико средиште колере у Сан Стефано. Што се пак тиче појачања који се очекују из Алени, кореспондент „Вјесника“ добио је писмо, у којем га обавјештавају да су скупљени редови отпуштени, јер пљачкашу околине а и због тога што се није могло дати оружје, униформа и профитајат.

Преговори за примирје

(Гласиште турско на условје)

Цариград, 12. новембра. — Међу условима примирја предложених од стране савезника, Турци налазе да је немогуће усвојити предају Једрене и предају утврђене линије Бујуккекаче-Хадемкеј-Деркос. Турци би акцептирали status quo у Једрене, који ће остати опсједнут, али ће напади престати; неутрализација речене фортификационе линије са једновременим повучењем војујућих снагака на 40 км. даљине. Поновиће сва поста бугарских требали би да се повуку до Чекескеја, а

Турци у Сан-Стефано. Делегати турски стигли су у Хадемкеј. Даневи Титчев стигао су у Чорлу. Порга је наименовала као делегате за преговоре примирја Рашид-пашу, министра трговине и Хади-пашу, шефа генералног штаба.

Упад у Цариград

(Бугарске, српске и грчке трупе ући ће у Цариград)

Софија, 12. новембра. — „Мир“ јавља да ће већи дио трупа, које се налазе у Трасу — бугарске, српске и грчке — ући једновремено у Цариград.

Примирје

(Рад око услова мира)

Цариград, 12. новембра. — Лист „Алемдар“ јавља, да ће примирје бити за 7 дана, те је ово баш противно круговима порте, који јављају да још никакво поравњање није закључено, јер министарски савјет обрађује услове мира. — Јуче није било никаквог боја на Чаталици.

— Бечки Кор. Биро —

Државне Турске

(Одбијање примирја. Повријеђена крстарица)

Цариград, 9. новембра. — Министарски савјет је ријешно да се одбију услови примирја и рат продужи. Услови четири савезних држава били су, да Турска у Европи напусти све без Цариграда. — Крстарицу „Хамидије“, која је оперисала у Црном Мору код Деркоса, напали су шест бугарских торпедера. Пошто је крстарица била повријеђена, то се морала вратити у Босфор.

Руске крстарице

(Дваје крстарице у Зунгулдаку)

Цариград, 9. новембра. — Двије руске крстарице припјеле су у Зунгулдак на Црном Мору.

Вијести из Биограда

(Краљ у Биограду. Српске трупе у Флорини. Прохаскина афера.)

Биоград, 9. новембра. — Краљ ће доћи сјутра и биће свечано дочекан. По једној верзији, српске трупе ушле су у Флорину. Консул аустријски присио је и отпутовао јутрос за Скопље. Да би му се олакшала мисија, пратио га је виши чиновник министарства иностраних дјела Србије.

Турски изасланици

(Преговори за примирје на Балкану)

Цариград, 11. новембра. — Неколико иностраних војних аташеја, који су били у главном стану вратили су се. — Генерал Изет паша, именован за пуноправног заступника, повратио се синоћ из главног стана, па је присуствовао једном дијелу министарске сједнице, а данас је опет отпутовао за главни стан. — Артиљериска борба на спољним позицијама Чаталице продужује се. — Један турски вечерњи лист, дознаје да је гарнизон Једренски учинио јучер у јутро нови побједоносни испад у правцу Киркилиса. Бугари су изгубили много мртвих и рањених. — Осим генералисима Назим паше, порта је наименовала за посланике у преговорима ради мира: министра трговине Рашид пашу, посланика у Берлину Осман Низами и шефа главног штаба Хади пашу, који ће се састати са бугарским опуномоћеницима да утврде услове примирја, ако су их Бугари измијенили.

Аутономија Арбаније

(Гласови о проглашењу аутономије)

Цариград, 11. новембра. — „Нови Бечки Вечерњи Лист“ дознаје обавјештеног извора да су вијести о аустријском ратном бродовљу у

Драчу и аутономији Арбаније, која би требала да буде прокламована под њиховом протекцијом, апсолутно неосноване, јер се у Драчу налази само један Лојдов пароброд „Вурмбрант“ да би могао у сваком случају узети аустријске поданике. — Бечки лист „Wiener Allgemeine Zeitung“ дознаје из Париза, да је тамо стигао телеграм из Драча по којему је арбанаски вођа Исманл Кемал беј прокламирао независност Арбаније, а у име свију породица које станују у Арбанији.

Аустријске војне припреме

(Забрана публиковања војних мјера)

Б. Пешта, 11. новембра. — Угарски биро јавља званично да ће публицирати сјутра указ о наредби од 20/3 1909. у смислу забране публикације војничких мјера, које ће важити и сада.

Краљ Петар у Биограду

(Свечан дочек Краља Петра. Заузет Охрид)

Биоград, 11. новембра. — Краљ је стигао јутрос у Биоград, поздрављен са ентузијазмом од народа. У вече су биле бакљаде и велика маса народа приредила му је френетичне овације пред дворцем. Краљ је изашао на балкон. Предсједник трговачке коморе поздрављив је Краља у име слободних грађана, називајући га ослободиоцем побједоносног српског народа у Турској. — Српске трупе заузеле су Охрид.

Производство Дијадока

(Дијадок постао генерал-шеф)

Атина, 11. новембра. — На приједлог министарског савјета, генерал дивизије Дијадок произведен је у чин генерал-шефа, у част његових бриљантних услуга, које је учинио очајници против непријатеља за вријеме садашњег рата.

Аустријске војне припреме

(Из Беча се демантују гласови о мобилизацији)

Беч, 11. новембра. — Вијести иностраних листова о великим аустријским војним мјерама врло су преувеличане. У ствари то су само ефективне допуне за мирно вријеме. Неколико трупа само су мјере предострожности; дакле сви гласови о мобилизацији апсолутно су без основе.

Манифестације у Бечу

(Југословенски студенти демонстрирају)

Беч, 12. новембра. — Око 50 југословенских студената, користећи се приликом да српска црква служи благодарене због српских побједа, приреднице демонстрације и хтједоше да прођу Кертнерштрасе, али бијаху устављени од стране полиције. На њихову ларму огорчена публика обрну се енергично противу демонстраната и кад не хтједоше да се разиђу, полиција ухапси њих 15.

Колера у Турској

(Због колере селаци напуштају села)

Цариград, 12. новембра. — Јуче је забиљежено међу грађанством и бјегунцима 60 случајева колере. До сада 531 случај, од којих 247 смртна. Неколико села између Чаталице и Цариграда, бјеже се колере и епидемије која је јако распрострањена међу бјегунцима и рањеницима, напуштају се.

Афера консула Прохаске

(Аустријски изасланици у путу за Призрен)

Биоград, 12. новембра. — Аустро-угарска легација добила је извешће да је консул Едл стигао јуче у Скопље, а да ће данас продужити пут за Призрен.

Глас Руског народа

У питању, које се данас највише расправља у јеврејској журналистици, о изласку Србије на Јадранско море. „Н. Време“ између осталог говори како Србија не може имати саобраћаја са осталим свијетом него преко Аустрије или Турске, и зато се налази у тежој зависности од својих сусједа. „Очевидно се не да такав положај не може сносити, и то је абдути Србију да изведе на бојно поље све своје синове, који могу оружје носити. Српски народ лије сада на постоје своје и туђе крви, да се ослободи те зависности, а гроф Берхтолд хтио би дипломатским протестом да одузме Србији што је извојевала. Србија се неће одрећи од слободе, добивене херојским напорима своје војске. Њој предлажу излазак на Егејско море у коју луку бугарску или грчку; а зашто не у Тунизу, Египту или Палестини? А не би се ни савезници гоме обеселили. Сваки балкански народ има с Турском своје особите везе, који се могу наплатити само заједнички. Балканске државе су се убједили у драгоцјеност заједничког дјеловања и вјерност савеза, и узалуд би се покушало уносити међу њима раздор и дух падајства. Ако аустроугарска дипломатија хоће да забрани Србији излазак на Јадранско Море, она ће морати употребити стварнија средства неголи су писмени протести; објавити балканском савезу рат и ње напасти. Но хоћели се гроф Берхтолд на то одважати? И неће ли тада изазвати зашлете, који би поставили на дневни ред и аустријско питање? Уочи напада отоманске војске на балканске државе, покушавало се да их разједини, пред балканским савезом испитају се судбоносно питање: хоће ли одољети четири мале државе великој парвини? Неће ли одступити од савеза у одлучном часу један од савезника? Оба су ова питања већ ријешена, све четири државе на цјелу су се убједили у силу заједничког рада.

Савез је одолио у рату, који се дочуер смагало безумним. Он ће одољети и дипломатским саблазнама, херојска драма на Балкану приближује се крају. Аустријска дипломатија хтјела би да заврши бечком оперетом. Али то неће бити. Осим Бугарске, Грчке, Србије и Црне горе још нијесу избрисане с географске карте Русија а за њом Француска и Индија.

У другоме чеономе чланку „Н. Време“ прегреса подржавање аустро-угарског протеста од стране Италије и Немачке, па овако завршује:

„Бугарска, Србија, Црна Гора и Грчка не пишу освајања. Оне се боре за своје сопствене земље, отете им. Српски народ примиче се к мору, али изласци на море налазе се у рукама Аустрије. Без мора он не може живети, то разумију државници тројнога савеза. Србији не остаје друго него да узме у своје руке луке, које је она и Црна Гора заузеле силом оружја. Она нема другога изласка, и сасвим је природно, да ће се она борити за своје законите добитке до последњег издицаја. Ако јој сада стапу на пут, силом неодољивог закона органског развоја она ће то тражити кашње — може бити одмах после неуспјеха. Али ће она тражити изласка на море не већ на југу Црне Горе него на северу. Ко схваћа смисао националних покрета прошлога вијека, тај може без колебања предсказати у том случају даљи ток балканске историје. Она ће бити као и до сад оласна за балкански мир. Покушати против законитих добитака балканских народа значај голговити нове политичке буре, нова крвопродива, страшиња од данашњих. И напротив, не противстајући историјском потоку, који је захватио балканске народе, јеврејске државе одвај бједиће себи дуги низ година мирног културно рада. Мислени се са стране у балканске догађаје свјетовни прегренија значај откривати грубо незнање политичко и историјско. Балкански су народи доказали да они не само хоће, него да и могу постићи своје законите добитке. Данас се у њу истину убједило Турска војним крвањем. О томе ће се морати убједити и други. То, што се схваћа у припадницима грофа Берхтолда, преварени његовим случајним успјехом изнад четири године, морало би бити јасно држављанима Италије и Немачке. Но томе, ма сматрамо да се не може потпуно вјеровати вијестима, које доду Италија и Немачка измишљају, државници озбиљно безрасудно, измишљају гроф Берхтолда. Јер, кад би у Риму и Берлину заборавили историју Италије и Француске и савјешно смисао, то се не даје предствити, да тамо не знаду, да постоје Русија, Француска и Индија.“

Србија и море

Значајна изјава Срба

Поводом конфликта, који се настало између Аустро-Угарске морнарице и краљеве

вите Србије zbog izdvajka Srbije na Jadransko More, Srbiji, članovi bosansko-hercegovačkoga sabora, donijeli su na svojoj konferenciji ovu izjavu:

Безиримне жртве и сјајне побједи српске војске и високи културни и државни живот краљевине Србије потпуно о-правдавају, да Краљевина заузме старе српске области, које се шире све до обала Јадранскога мора.

Државне Аустро-Угарске Монархије, која за антикултурне Арнауте тражи аутономна права, и ако их Јужним Славенима у својој држави осигурава, која својим понашањем куша да забрани Србији, да ужива плодове својих сјајних побједа, изазивају највеће огорчење у свим слојевима српскога народа у Босни и Херцеговини.

Изјављујући братске осјећаје и своје дивље бриге у краљевинама Србији и Црној Гори Срби, чланови bosansko-hercegovačkoga sabora, чине овим своју свету дужност, увјерити вас, да тим дају највјернији изражај данашњих осјећаја цијелог српскога народа у Босни и Херцеговини.

У Сарајеву, 2 II. (15. X.) 1912.

Петар Зимоњић, митрополит, Василије Поповић, митрополит, Иларион Радоњић, митрополит, Коста Р. Кујунџић, Перо Стојановић, Тодор Срдић, др. Милан Срчкић, Павле Кујунџић, др. Александар Бибић, др. Војислав Бесаровић, Петар Ковачић, Готко Милошевић, др. Сава Љубибратић, др. Димитриј Петровић, др. Симо Илијевић, Коста Марковић, Војислав Шола, Глигорије М. Јефтеновић, Светозар Ђорђевић, Шћепан Грђић, др. Урош Круљ, Матија Поповић, Атанасије Шола, Јаков А. Поповић, Стево Калуђеровић, Перо Тодоровић, Василије Грђић, Гавро Гашић, др. Живко Њежић, др. Никола Стојановић, др. Јово Симић, др. Љубо Симић.

Ову значајну изјаву донјели су готово сви светски листови. Немачка штампа је денуцијански пратила. Ова изјава је пала као гром. Што је још значајно, овако не мисле само чешти ови народни посланици него и 99% народа словенског у монархији.

Словенци о нама

Љубљански „Словенец“, гласило „словенске цркве странке“ — најаче словенске странке има у свом броју од 20. новембра симпатичан чланак под насловом: „На Јадранском Мору“. Чланак је јасан тумач мишљења читавог словенског народа, који с навећим симпатијама прати нашу садању борбу. А занимљиво је његово писање и с тога — што је тај лист од недавно склоњене везе „словенске цркве странке“ с хрватском „странком права“ — сада постао тумач и мишљења, које сада превлађује међу хрватским ирвашицама.

Чланак изражава своју радост што је Србија дошла на Јадран — до којег се већ протезала некада држава Душана Силнога и радује се, што је и олет Јадран од Трста на до Драча словенски. А онда вели дословно:

Србија као и Бугарска дале су у овој војни потпуни доказ своје моћи, своје зрелости и моралне врлиности. Иза Куманова Пристаја, иза Признаја Битол — то је највећина увертира посједују Јадрана. Армада, која је уништила читаву турску западну армаду, напад уништила а остатак с војама заробила, може с поносом да на себе покаже. Војна војевања с тежким жртвама а са сави побједама не свједочи само о одушевљењу, устрајности и дисциплини војника, него и о дуготрајним припремама, о дивном функционирању читавог уједињеног апарата, о високој развијеној свјестној дужности свих јавних органа, о интелигенцији свих слојева народа... Побједници код Битолја освојили су респект читаве Европе“.

У продуженом обару се чланак жестоко из ову политичку, која би хтјела да приједи Србију у њеном развоју. И вели: „Гледате ли некад рекао да је значајно, да је аустро-угарска дипломатија дошла дошљедно у конфликт са свим оми народима, који су својим национално уједињени. Али стоји факат да нијесу наши државници српске крви што се пролила могли да изиђу не седњена Италије, ни здружена Немачка, ни Слобода Грчке ни Белије. На њима ли то и олет понављају?“

Дал се обара с горчењем на писане немачких листова који чувају монархију против Србије. „Државник који би имао широки поглед, још би Србији и Драчу пуцдио, да тако створи на Јадрану јаку прогубежу Италији — а наши то раде управо обротно. Ми не треба да се бојмо Србије ако ћемо бити везани пријатељи а српска пропаганда у Аустроји је искључена — кад буду аустро-угарски Словенци се бојати. Кад су у Слободини неки један тржиште политичко уједињење са Србијом“.

„Хоћемо ли апелирати на тржиште међународних фактора? Надајмо се, да ће сами бити свјесни своје дужности! Али сада стоји словенски свијет подупетком да се на Јадрану вије застава словенске браће — и тај лијеп и величанствени утисак нико нам неће из срца избрисати“.

Тако мисли и говори — сав аустроугарски југ без разлике!

Србија одбија тусторство

Београдска „Штампа“ пита, шта то води Аустроју, да се бране за судбину народа, што их је Србија окупирали. Једино је — вели — могућност, да се боји, да ће Србија с тим људима поступити као с робовима. Но о томе не може бити ни говора, јер се Србија разликује од Аустро-Угарске, а ево како:

„Срби, који у Аустро-Угарској живе, никад нијесу имали мање права и слобод, него што их данас имају, а Срби у Турској од цара Хераклија, па до ономад само су могли сивити о слободама и правима, која смо им ми дали и која ће они од сад уживати.“

„Ко жели да сравања, ето му сравања: Срби у Аустро-Угарској живе дакле од прилике онако, као што су до ономад живјели Срби у Турској — раја; а Срби у Турској живе од ономад онако, као што живе Срби у Краљевини Србији — грађани.“

„Нема, дакле, ни идеје, још мање помена, а најмање икаквог разлога, да Аустро-Угарска било у културном, било у политичком погледу долази у могућност, да према Србији и балканском полуострву има ма какве веће интересе или ангажмане, него што их имају остале европске државе.“

„Она је нама и осталим Балканцима посве равна са свима могућим државама, и ми сваки разговор о премјеравању интереса на „веће“ и на „мање“ сматрамо као рђаво прикривену тежњу за тусторством, а свачије тусторство најенергијније одбијамо, јер смо ми давно пунољетни“.

Излаз на море.

На уводном мјесту под насловом „Чист рачун...“ бави се београдска „Трибуна“ питањем излаза на море и не може да схвати неразумљиво држање међународних кругова у сусједној монархији, који тај излаз сирјечевају. Држи, да Аустроја нема разлога, да се бави против тога излаза на море, јер нема бојазни по њене интересе. Чули се и томе, како аустроугарска штампа поручује, да се тај излаз нађе негде у Егејском Мору. „Трибуна“ није задовољна ни том поручком, да би се Србији дао излаз на море негде око „Мелковина“ јер је то концесија, која би унијек тражила и за луку и за прелаз против концесију. Ова би се услуга имала извршити културно-политички противу државама.

„Трибуна“ чак ове поруке држи за неодбијане јер нијесу искрене, а Србија хоће да живи искрено у пријатељству са својим сусједима, а особито с Аустро-Угарском. Она с тога тражи, да се створе здрави услови за искрено пријатељство. „Стража“ се бави овим истим питањем и пише:

„Захтјевати од нас, да се одречемо свога, да се тако изразимо, најживотнијег интереса, значило би значити се нашим жртвама и нашим народима и нама као државом и нацијом. Има интереса и интереса. Неки се још и могу жртвовати. Али одрећи се оних интереса, ради којих се ставља сва снага, све добро и сва имана једног народа, за које се ставља на кошку све до пошљедњег, и садашњости и будућности, тако се нешто не може захтјевати ни очекивати ни од једног народа, који може полагати права на то да се зове нацијом. Ни Аустроја, чије смо интересе, колико их има, вољни пријати, не може захтјевати, да своје интересе жртвујемо њеним. Нарочито, кад су наши од тако огромног домаћа док су њени далеко незнајнији. Ми очекујемо већу сусретљивост од своје велике сусјетке“.

Арбанија или Хрватска?

— Како суди један хрватски политичар —
Познати хрватски политичар *Стјепан Загорац* штампао је у хрватским листовима чланак под насловом „Арбанија или Хрватска?“ Он у томе чланку говори о томе како Чувац растерује опозиционе општине одборе и дивршава га овим ријечима:

„Из овога се види, асно, како се код нас „влада“ и како се ствара у Хрватској „задовољство“. Ми Хрвати имамо данас много разлога, да завидимо људству Старе Србије и Македоније. И сад долази ето угарски министар председник и изјављује бескрајним цинизмом, да је у Хрватској све мирно и да вољни. Горе нам поглед није још нико нашао“.

На крају ју још нешто споменути: Нека се нико не чуди, што ју бити ради ових редака осуђен на 14 дана затвора и на 500 круна глобе. Ја знам да ме то чека, јер у Хрватској се мора створити „задовољство“.

Српни Албанијо! За тебе се заузима моћни тројни савез! А Хрватску, тај антемнгале christianitatis остављају још даље самовољи једне владе, која и Албанији не би била више могућа“.

Дневник

Чеси за нас. Један овдашњи члан чешког извозног друштва „Vývozní spolek pro Cechi, Moravu a Slesko v Praze“ добио је од управе овог друштва писмо, у коме се, крај осталог, налазе и ови редови: „Ваш хумани и патриотски позив за сабирање прилога за Црвени Крст Црногорски примили смо са захвалношћу, те смо дотичне прокламације и позиве дали небаћи у разним локалитима. Ми сами нијесмо могли, да никакве посебне акције предузмемо из узрока што је на први глас о рату читав чешки народ плануо неопишним одушевљењем за свету ствар наше југословенске браће, а под утиском тога елементарнога одушевљења конституисао се под протекторатом Словенског Клуба и Чешке соколске општине посебни одбор, који је предузео за читаву земљу акцију сабирања прилога за Црвени Крст балканских Словена. А угодни нам је, што се читав народ чешки, без разлике страначког мишљења и сталежа, потпуно да што више помогне југословенску браћу, што мислимо да ће те и сами опозвати по обилним прилозима и лекарским експедиција, које су у Црној Гори из Чешке послани. Наши чланови и ту су се међу првима показали. Ради тога ми нијесмо нарочито никакве акције предузимали. Али смо друго учинили: *Одлучили смо, да се постаримо, да намјестимо у занате црногорску дјецу, која су у рату изгубили родитеље...* И овом приликом морамо да изражимо своје дивљење црногорској војни ради њеног јунаштва и побједа. Њезини успјеси радују нас, те смо доносили што смо крапа словенска браћа тако храбри народи. Ми искрено желимо, да побједа Црне Горе и њезиних савезника буде потпуна“.

Онама, онама... „Радички Нови Лист“ доноси писмо Николе I. „Онама, онама“, па је овим рјечима попраћа: Ову је писмо свијео своје народу црногорски краљ, Никола I. Петровић — Његош. Пророчким духом је у писму обећао, кад ће доћи време српски, да обнови стару државу слободу и царство. Није то службена заклетва, него јаснички изјави. И Београд краљује славу, те је једном народу свима завет. Призрен и Дечани свети, сада су у власти српског народа.

Пожртвовање богослова. Ученици српско-православне богословије у Сремским Карловцима на глас да је објављен рат Турској скупили су нешто рубља и послали српским друштвима Црвеног Крста, на Цетиње и у Београд. Уз то су скупили 240 круна и послали Црвеном Крсту на Цетиње. Сиромашни богослови ту су суму скупили на тај начин, што су бити ријешени да пуних осам дана не једу месо. И тако су српски богослови за осам дана постигли, не једући месо, да

уштеде, а новац, који су на тај начин скупили, послали су да потпомогну пригоруке рањенике. Ми са особитим задовољством истичемо овај вријет примјер, који карловачким богословима служи на част. Зато нека им је и од наше стране хвала.

Нове дописнице. Књижевара А. Равајића на Цетињу издала је нове дописнице. На једној су сви четири владара балканских савезничких држава са стиховима из „Балканске Царине“ Нек балканска земља наша...“ Друга приказује рањенике и милосрдне сестре у Подгорици са Њ. Краљ. В. Књагинином Ксенијом. Трећа износи дивне ушце из Скадра и скадарског утврђење. Четврта приказује тврђаву на Шипчану и турске заробљене војнике. Четврта представља заробљене турске војнике. Пета: Дечић, Ржанички Мост и Шипчанак, као и Њ. В. Краља у тренутку кад с Горице посматра бој. Шеста приказује Тузи, Арбанаскиње на бунару и кавану с Арбанасима. Снимци су добри и ове дописне карте су најактуелније. Рађене су у једној боји, по фотографским снимцима и врло добре су. Цијена је комаду 10 пара. На ове дописнице скрећемо пажњу наше публике.

У Корист Црвеног Крста. Поред прилога, који се за Црвени Крст балканских савезних држава купе на све стране, таје Срби и Словени живе, како у пољу, тако и у стварима, у многим мјестима приређује се концерт, забаве и представе у неку сврху. Сад нам јављају из Осјека, Славоније, да је хрватско народно казалиште тамо дошло у корист Црвеног Крста савезних балканских држава прије недељу дана велики уметнички концерт уз уметничко судјеловање господина Марка Вушковича, првог оперног баритонисте краљ. земалског хрватског казалишта у Загребу и оперних првака господица Блажене Ашенбренерове и Авеније пл. Писарске, господина Ота Јубина и цијелоганог драматског особља свога, које је приказивало на крају концерта драматски фрагмент „Данак у крви“. Као што се види, стари пријатељ наше земље, управник овог позоришта г. Михаило Марковић, није нас ни овог пута заборавио, те је и олет свједочио своју љубав према нашој земљи и нашем народу, на чему му дугујемо братску захвалност, као год и свима онима који добровољно припомогли, да овај уметнички концерт што боље и спадне, те тако пружили браћи Осечанима уз пријатну забаву и прилику, да својој браћи на бојном пољу помогну и олакшају нашим рањеницима. Свима њима нека је и од наше стране хвала, а од њеком позоришту част.

Старосрбијанци. Синој су стили на Цетиње 33 Старосрбијанца из Приштини. Гилана и Пећи, који су, како кажу, служили три године у турској војсци у Малој Азији, па су после довршеног рока службе били отпуштени пред сами рат, али долазком у Цариград били су за устављени од турских војних власти. Но здузимљивем онамашњег руског посланика, могли су морем прослједити даље. Овај прича да у Малој Азији има велики број хришћана, који су преведени из Старе Србе и Македоније. Држимо да би после евентуалног закључења мира са Турском требало за повратак турских заробљеника, који се налазе у балканским државама, да се постави услов да се врате и сви хришћани из Малог Азије, који се већ не сматрају као турски поданици.

ЈЕДИНСТВЕНА И У ОВОЈ СТРУЦИ НА ДАЛЕКО ПРИЗНАТА
ТРГОВИНА СВИХ СРПСКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦРКВЕНИХ УТВАРИ
НИКОЛЕ ИВКОВИЋА У НОВОМ САДУ у својој кући
дугачка улица бр. 10.

У Српству највећа трговина и радница за српске православне цркве, црквене одежде, неба, летије, барјака, плаштавица, крстова, кадионика, кивота, кандила, петохлебница, полилеја (воке цветова), целиваћа на ламу, икона на ламу и на арци и т. д. Прву у св барјаке, заставе за црквена друштва, од највише квалитета до маскупошних, везене су везом и свилом. Пријатни радници као научна збирница, иконостаза, Христових тробова, певница и т. д. добра радничка свјетилник, хаљина и велики избор шешира, камилавки и појаса. Све радничке и трговачке палице се у овој својој кући а сваку наруџбину извршујем тачно и брзо под својим личним надзором. Велики и богато изустровани цијеновник шаљем на захтјев бјелва.

Адреса: у Новој Сади
Никола Ивковић, Нови Сад (Уједињена)
Дугачка улица бр. 10.